

[Ingmar Wagner.]

4 kr. daglig, og der må være mulighed for at skaffe de 18 mill. kr., som det vil koste. Som jeg allerede har sagt, er der ikke tale om nogen reel forhøjelse, men nærmest kun en ajourføring af soldaterlønningerne på baggrund af prisforhøjelserne. Jeg ved godt, at ministeren nu har sagt, at der ifølge pristallet ikke er sket forhøjelser, som skulle gøre dette krav rimeligt, men det er dog sikkert — det ved jeg fra samtaler med soldaterne — at prisen ude omkring på kantinerne på kaffe og brød og cigaretter er steget, det samme gælder øl og sodavand, ja, porto og brevpapir er jo også steget i denne periode, overhovedet alt det, man i det daglige benytter sig af; også soldaternes beskedne fritidsforhold har været udsat for prisstigning.

Desuden vil jeg endnu en gang gøre opmærksom på, at det mandskab, der frivilligt har meldt sig til værnene, får en daglig lønning på 4 kr. i deres elevtid, og ret og rimeligt ville det være, om det mandskab, der bliver tvunget i soldatertrøjen, får den samme aflønning. I øjeblikket gives der de værnepligtige 2 gratis orlovsrejser indenfor det første år, og det er efter kommunisternes opfattelse en aldeles utilstrækkelig ordning. Det almindelige er, at en soldat besøger sin familie mindst en gang månedlig eller måske endnu hyppigere. Det er dyrt at rejse, selvom man kan få en soldaterbillet. En stor part af soldaterne er kasereret langt fra familie og pårørende, og disse rejser gør et alvorligt indhug i soldaternes økonomi. Det er ikke ualmindeligt, at orlovsrejser bliver betalt af soldaternes familier, eller at soldaterne, for at de overhovedet kan komme til at besøge deres familie, må rejse, som man kalder det, på tommelfingeren, d. v. s. at de skal gå ud på landevejen og prøve på at stoppe en bil og altså lade fremmede bilisters godgørenhed være afgørende for et besøg i familiens skød. En sådan fremgangsmåde er forbudt de værnepligtige, men på trods heraf benyttes denne rejsemåde i stor målestok, og dette understreger kun nødvendigheden af det kommunistiske forslag om i fremtiden at give soldaterne en månedlig frirejse.

En anden nødvendig forbedring for de værnepligtige er, at der fremover sikres

alle værnepligtige gratis såkaldt let fodtøj samt gratis forsåling i den tid, de er indkaldt til militærtjeneste. Den nuværende ordning er helt urimelig. Marinesoldaterne får stillet gratis sko til rådighed, samtidig med at de uden vederlag kan få fodtøjet forsålet. Af uforklarlige årsager gælder denne ordning ikke for hæren og luftvåbnet. Her må soldaterne selv, som ministeren har nævnt det, stille med fodtøj, på trods af at et par gode sko i dag koster mellem 60 og 80 kr. Det er umuligt for en soldat at klare sig uden privat fodtøj. Han skal have det med. På mange kaserner kræves det, at soldaterne stiller i privat fodtøj til teoriundervisning. Det kræves direkte i dagsbefalingen, at man møder i såkaldt teorimundering, d. v. s. hverdagsuniform og privat fodtøj. Kaserernes gulve skal ikke ødelægges af de jernbeslåede støvler, som militæret stiller til rådighed.

Ved udgangsparader skal soldaterne, efter hvad jeg har hørt f. eks. i Sandholmløjren, også stille i egne sko, selvom de, efter at de er trådt af, måske skal cykle videre eller skal videre på knallert eller motorcykle og så har ret til at bruge støvler. Til paraden skal de stille i deres egne sko, men når de er færdige, skal det gå tjepp ud af kaseren for ikke at risikere omstilling, og udenfor porten kan man så se soldaterne stå i rad og række og skifte sko om til støvler. Det må siges at være en fuldkommen latterlig ordning. Jeg ved godt, det er garden, der er oppe i Sandholmløjren, og den bliver måske behandlet anderledes end andre soldater, men i hvert fald er det en urimelig ordning.

På nogle kaserner foregår al undervisning i privat fodtøj. På andre kaserner er det ligefrem forbudt at benytte militærets støvler udenfor kaserneområdet uden særlig tilladelse, ja, der er oven i købet eksempler på, at soldater først 8 dage efter, at de er indkaldt, har fået udleveret støvler fra militæret, så at de har måttet bruge deres eget fodtøj til de første militære øvelser.

Det er på tide, at der skabes de samme retningslinier for hæren som for marinen, så alle værnepligtige får udleveret ordentligt fodtøj og militæret sørger for de nødvendige forsålinger.

Når det drejer sig om undermundering,